

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b) - 1 iulie 2014
Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 3

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Pilinszky János: Halak a hálóban

*Csillaghálóban hányódunk
partravont halak,
szánk a semmiségbe tátog,
száraz űrt harap.
Suttogón hiába hív az
elveszett elem,
szűrő kövek, kavicsok közt
fuldokolva kell
egymás ellen élnünk-halunk!
Szívünk megremeg.
Vergődésünk testvérünket
sebzi, fojtja meg.
Egymást túlkiáltó szónkra
visszhang sem felel;
öldökölnünk és csatáznunk
nincs miért, de kell.
Bűnhődünk, de bűnhődésünk
mégse büntetés,
nem válthat ki poklainkból
semmi szenvedés.
Roppant hálóban hányódunk
s éjfélkor talán
étek leszünk egy hatalmas
halász asztalán.*

a. a cím és a szöveg kapcsolata	5 pont
b. a versbeszéd és a vershelyzet sajátosságai	5 pont
c. a motívumok jelentésképző szerepe	5 pont
d. a költemény hangulata	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

A parodisztikus ördögfigura feltehetőleg későbbi eredetű az óriások, a sárkányok alakjánál, talán ezért is inkább emberszabású, mint a többiek. Képes buzogányt hajítani, követ morzsolni, mint a sárkányok és az óriások, ugyanakkor örömei, gondjai hasonlóak az emberéhez. Alakja komikus. Úgy csetlik-botlik a nem neki való életformában, annyira tudatlan, hogy bárki könnyen túl járhat az eszén. Nem tudja, hogy a lovat lovaglásra lehet használni, nyerítésétől a pokolig szalad ijedtében. Fogalma sincs arról, mi a különbség a pelyva és a mag között. A női test anatómiájának ismeretében pedig csődöt mond. Egyszóval sejtelve sincs a parasztember tudásának alapelemeiről sem.

Ellenfele jó eszű parasztember, cigány, vitéz, szabó stb., aki jól ismeri az ördög gyengéit, a maga lehetőségeit. A gyakorlati tudást igénylő feladatokat ügyességgel oldja meg. Amikor pedig az emberfeletti fizikai erőre lenne szükség (pl. vízhordás, fagörbítés, buzogányhajítás stb.), akkor az ördögöt elrettentő nyomatmondással lesz úrrá a helyzeten.

(Süvegh Veronika: A magyar rászedett ördög mesék típusai)

- a. Milyen stílusrétegbe tartozik a szöveg? Válaszát indokolja! **5 pont**
- b. Miből fakad az ördög alakjának komikuma? **5 pont**
- c. Nevezze meg a következő szavak szinonimáit: *komikus, tudatlan, parasztember, (valaki) gyengéi, nyomatmondás!* **5 pont**
- d. Fejtse ki 10-15 mondatban véleményét arról, van-e napjainkban még szerepe a mesének a gyermekek életében! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: *Történetalakítás a romantikus regényben!* (pl. Jókai Mór: *Egy magyar nábob*, *Az arany ember*, *Fekete gyémántok*, *Sárga rózsa*, Jósika Miklós: *Abafi*, Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője* – vagy más olvasott romantikus regény)

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a romantikus regény jellemzői (pl. kaland, titokzatosság) **5 pont**
- b. metonimikus történetalakítás a választott alkotásban (pl. kronologikusság, ok-okozat) **5 pont**
- c. metaforikusság a történetalakításban (pl. megszakítottság, metaforikusság a tér- és időszerkezetben) **5 pont**
- d. narrációs eljárások a választott regényben (pl. összefoglalás, részletezés, jelenetezés) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.